יְכַבֶּה הַנֵּרוֹת כְּשֶׁפּוֹתֵחַ אֶת הַדֶּלֶת: **ב** [ב]בְּעֶרֶב שַׁבָּת אָסוּר לְקַבֵּעַ הַנֵּרוֹת (ד) בַּדֶּלֶת עַצְמָהּ *)אֲחוֹרֵי הַדֶּלֶת, [ג]וְיֵשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר (ה) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן רע״ז סָעִיף א׳):

תרפא אֵין מַבְדִּילִין בְּנֵר חֲנֻכָּה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א [א]בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת (א) אֵין מַבְדִּילִין בְּנֵר חֲנֻכָּה, שֶׁאֵין נֶהֱנִים לְאוֹרוֹ, וְאֵין מְבָרְכִין עַל הַנֵּר עַד שֶׁיֵּאוֹתוּ לְאוֹרוֹ: **ב** * [ב]מַדְלִיקִין נֵר חֲנֻכָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת (ו) [א] (ב) קֹדֶם הַהַבְדָּלָה. הַגָּהוֹת: (ג) וְכָל שֶׁכֵּן בְּבֵיתוֹ שֶׁמַּדְלִיק וְאַחַר כָּךְ מַבְדִּיל, שֶׁהֲרֵי כְּבָר הִבְדִּיל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת:

תרפב דִּין עַל הַנִּסִּים בַּחֲנֻכָּה. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א [א]כָּל שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה [*] (א) אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים (ב) בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן בְּבִרְכַּת הָאָרֶץ, וּבִתְפִלָּה בְּבִרְכַּת מוֹדִים,

בְּאֵר הֵיטֵב

ב (ו) **קֹדֶם.** וּבְמַעְגְּלֵי צֶדֶק כָּתַב שֶׁמַּדְלִיקִין קֹדֶם וְיִתֵּן לְךָ. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״א), דְּמִי שֶׁשָּׁכַח אַתָּה חוֹנְנָתָנוּ, יַבְדִּיל וְאַחַר כָּךְ הוּא נֶהְגוּ עַכְשָׁו הָאֲנָשִׁים שֶׁלֹּא לְהַדְלִיק קֹדֶם הַהַבְדָּלָה שֶׁבַּתְּפִלָּה, אִם כֵּן אָסוּר לְהַדְלִיק כֵּיוָן שֶׁלֹּא הִבְדִּיל, וּמִכָּל מָקוֹם בְּצִבּוּר לֹא יַעֲשֶׂה כֵּן, רַק יֹאמַר הַמַּבְדִּיל וַיַּדְלִיק וְאַחַר כָּךְ יַבְדִּיל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמִלְבּוּשֵׁי יוֹם טוֹב (סק״ב) כָּתַב שֶׁהַגָּאוֹן מַהֲרַ״ל מִפְּרָאג (בבר מצוה ד״ה נר חנוכה אחרי הבדלה) הִנְהִיג לְהַבְדִּיל קֹדֶם, וְטַעְמָא שֶׁמָּא יִשְׁכַּח לְהַבְדִּיל בְּתְפִלָּה וְעָבִיד אסור בְּהַדְלָקָה, וּמִסִּיק שֶׁכֵּן יֵשׁ לִנְהֹג. וְכֵן פָּסַק הַטַּ״ז (סק״א) לְמַעֲשֶׂה לְהַבְדִּיל בְּכוֹסוֹ עַל כָּל פָּנִים קֹדֶם וְאַחַר כָּךְ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה, עַיֵּן שָׁם. [וּבְסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) הָעֲלָה לְהַלָּכָה דִּלְעוֹלָם מַדְלִיקִין תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ מַבְדִּילִין, וְדָחָה דִּבְרֵי ט״ז בְּשִׁתֵּי יָדַיִם, עַיֵּן שָׁם]:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [א] **קֹדֶם.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּסִפְרֵי שו״ת בֵּית אֶפְרַיִם (או״ח סי׳ סב) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בָּזֶה בְּדִבְרֵי הַתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ ס) וּבְבֵאוּר דִּבְרֵי הַשַּׁ״ז (סק״א) וּבְתִשְׁובַת מַהֲרָאֲנַ״ח סִימָן ע״ט לְעִנְיַן מִילָה שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ וּפְדְיוֹן הַבֵּן הֵי מִינַיְיהוּ קֹדֶם (וְעַיֵּן מ״ש לְעֵיל סִימָן רמ״ט (באר היטב סק״ד) וְסִימָן (תרס״ח) [תקס״ח] (שערי תשובה סק״ח) עַל דִּבְרֵי הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סי׳ רמט סק״ה וסי׳ תקסח סק״י) כְּמוֹ שְׁמוֹכִיחִים שָׁם מֵהַתּוֹסָפוֹת דְּמוֹעֵד קָטָן (ח: ד״ה מפני ביטול) דְּמִילָה כָּל יוֹמָא זְמַנִּיָּה שֶׁאִסּוּר לְהַנִּיחוֹ עָרֵל), וּבְבֵאוּר דִּבְרֵי הָרֹא״ש (ברכות פ״ד סי׳ ח) וְהַשּׁוּר סִימָן רפ״ו, עַיֵּן שָׁם:

א [בשו״ע] אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים כוּ׳. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תרע״ו (סק״א) שֶׁגַּם גֵּר יָכוֹל לוֹמַר שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ כוּ׳. וּמַה שֶּׁכָּתַב אִם נִזְכַּר בְּאוֹתָהּ בְּרָכָה כוּ׳, וְאִם הִזְכִּיר הַשֵּׁם יִסַּיֵּם הַבְּרָכָה וְאֵין רַשַּׁאי לַחְזֹר כָּל שֶׁהוּא בְּאֶמְצַע תְּפִלָּתוֹ, וְאִם יַחְזֹר הֲרֵי בְּרָכָה לְבַטָּלָה, כֵּן כָּתַב בְּשִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים (דיני חנוכה ופורים סי׳ ב ס״ב) בְּשֵׁם מַטֵּה יְהוּדָה (סי׳ רצד סק״ו). וְעַיֵּן שָׁם (בשלמי חגיגה) בְּשֵׁם הֶרְדְּבַ״ז (ח״א) סִימָן תקס״א שֶׁיְּכוֹל לוֹמַר עַל הַנִּסִּים אוֹ יַעֲלֶה וְיָבֹא בֵּין בְּרָכָה לְבָרְכָה, שֶׁאֵין כָּאן בְּרָכָה לְבַטָּלָה, וְהַפְסֵק נַמִּי לֹא הֲוֵי שֶׁהֲרֵי מֵעֵין הַבְּרָכָה הִיא, וְכָתַב שֶׁכֵּן רָאוּי לִנְהֹג. וּבְכֻנְטֻרֶס הַגְּדוֹלָה (סי׳ רצד הגה״ט) הֵבִיא דִּבְרֵי הָרְדְּבַ״ז בְּסֻתָם, וְכֵן דַּעַת מַעֲדַנֵּי הַמֶּלֶךְ (מעדני יו״ט ברכות פ״ד סי׳ יז אות ז), אַךְ בִּבְרֵכִי יוֹסֵף סִימָן קפ״ח (סק״ו) גִּמְגֵּם בָּזֶה, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן שָׁם (בשלמי חגיגה) בְּשֵׁם מִכְתָּם לְדָוִד (או״ח סוף סי׳ ג), מִי שֶׁשָּׁכַח עַל הַנִּסִּים

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לַפְּתֹחַ וְכוּ׳. וְאִם לֹא נָתַן אָסוּר לִפְתֹּחַ הַדֶּלֶת. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רע״ז בְּבֵאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל 'כְּדַרְכּוֹ': **ב (ד) בַּדֶּלֶת עַצְמָהּ וְכוּ׳.** שְׁפִתֵּיהֶן וּנְעִילָתוֹ מִקָּרֵב הַשָּׁמָן לַנֵּר אוֹ מֵרְחִיקוֹ מִמֶּנָּה, וְיֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מְכַבֶּה אוֹ מַבְעִיר. וְאַף עַל גַּב דְּאֵינוֹ מְכַוֵּן לָזֶה (ה) הוּא פְּסִיק רֵישָׁא: (ה) **וְעַיֵּן לְעֵיל וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּשָׁם סָתָם לְאִסּוּר, וְכֵן הֲלָכָה:

א (א) **אֵין מַבְדִּילִין בְּנֵר חֲנֻכָּה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם בֵּרַךְ תְּחִלָּה עַל הַדְלָקַת נֵר חֲנֻכָּה אֵין לְהַבְדִּיל עֲלֵיהֶם אַחַר כָּךְ, מִטַּעַם הַכָּתוּב בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ. (ו) אֲבָל יָכוֹל לְבָרֵךְ תְּחִלָּה עַל הַנֵּר חֲנֻכָּה לְהַבְדָּלָה וּלְכַבּוֹתָהּ, וְלַחֲזֹר וּלְהַדְלִיקָהּ לְמִצְוַת נֵר חֲנֻכָּה, וְעָדִיף טְפֵי לְמֶעְבַּד הָכִי, דְּכֵיוָן דְּעָבִיד בֵּיהּ מִצְוָה חֲדָא לֵיעֲבַד בֵּיהּ מִצְוָה אֲחֲרִיתָא, אֶלָּא דְּכֵיוָן דְּקָיְמָא לָן (פסחים קה:) דִּלְאַחַר הָאֲפוּקֵי יוֹמָא עָדִיף טְפֵי, כִּדְלִקַּמָּה בְּסָעִיף ב׳, נוֹהֲגִין לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה תְּחִלָּה וְשׁוּב אִי אֶפְשָׁר לְהַבְדִּיל עָלָיו: **ב (ב) קֹדֶם הַהַבְדָּלָה.** דְּאַף דְּמִצְוַת הַבְדָּלָה תְּדִירָה, מִכָּל מָקוֹם כָּל מַה דְּנוֹכַל לְאַחֵר לָצֵאת מִן הַשַּׁבָּת (ג) עָדִיף טְפֵי, וְגַם בַּהַדְלָקָה יֵשׁ פִּרְסוּמֵי נִיסָּא. וְאִם שָׁכַח אַתָּה חוֹנְנָתָנוּ, יֹאמַר הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וְאַחַר כָּךְ יַדְלִיק, וְאַחַר כָּךְ אוֹמְרִים יִרְחַם לְךָ׳ וְאַחַר כָּךְ מַבְדִּיל **וְכוּ׳ שֶׁהֲרֵי כְּבָר הִבְדִּיל.** **(ג) וְכָל שֶׁכֵּן בְּבֵיתוֹ וְכוּ׳ שֶׁהֲרֵי כְּבָר הִבְדִּיל.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר וּכְבָר שָׁמַע הַבְדָּלָה. (ג) וּדְבָרָיו מְגֻמְגָּם דְּהָא לֹא נִתְפַּנֵּן לָצֵאת בַּהַבְדָּלָה שֶׁל שְׁלִיחַ צִבּוּר שֶׁשָּׁמַע בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. וְדַע דְּטַ״ז (סק״א) וְעוֹד (ז) כָּמָה אַחֲרוֹנִים שֶׁעוֹמְדִים בְּשִׁיטָתוֹ פְּלִיגִי עַל עִקַּר דִּינוֹ שֶׁל הַמְּחַבֵּר וְרַמ״א וּסְבִירָא לְהוּ דִּמְצוַת הַבְדָּלָה קוֹדֶמֶת לְנֵר חֲנֻכָּה מִשּׁוּם דְּהִיא תְּדִירָה. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה מדליקין) שֶׁהֵבַאנוּ דְּיֵשׁ בָּזֶה דֵּעוֹת בֵּין הָרִאשׁוֹנִים, וְעַל כֵּן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אֵין לְשַׁנּוֹת הַמִּנְהָג שֶׁנָּהֲגוּ בְּיִשְׂרָאֵל לְהַדְלִיק מִקֹּדֶם וְאַחַר כָּךְ לְהַבְדִּיל, וּבְבֵיתוֹ דְּעָבִיד כְּמַר עָבִיד וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד:

א (א) **אוֹמֵר עַל הַנִּסִּים.** כָּתוּב בְּסִפְרִים, שֶׁבְּנֻסָּח עַל הַנִּסִּים יֹאמַר וְעַל הַנִּסִּים יִרְוַ״ו, הֵן בִּתְפִלָּה הֵן בִּבְרַכַּת הַמָּזוֹן. כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם, יֵשׁ לְדַלֵּג תֵּבַת עֲלֵיהֶם דְּהָא אַחַר כָּךְ אוֹמֵר עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא אִם כֵּן אוֹמֵר וְעַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל [פְּרִי חָדָשׁ]: **(ב) בִּבְרַכַּת הַמָּזוֹן בִּבְרַכַּת הָאָרֶץ, וּבִתְפִלָּה בִּבְרַכַּת מוֹדִים.** (ו) הַטַּעַם, (ג) דִּכְלָלָה מִלְּתָא דַּחֲנֻכָּה עִקָּרוֹ הוֹדָאָה הוּא. וּבִבְרָכָה מֵעֵין שָׁלֹשׁ בַּחֲנֻכָּה וּפוּרִים (ג) אֵין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (ז) גְּמָרָא שָׁם (שבת קכ:). **וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רע״ז** (ס״א) **דִּבְנֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל חֲלָב מַתִּיר.** וְטַעַם הַיֵּשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר, אִיתָא בְּטוּר דְּסִבְירָא לֵיהּ דְּלָאו פְּסִיק רֵישָׁא הוּא, וּמַאֲמַר הַגְּמָרָא שָׁם יָקֹד דְּלֵא כְּפָרוּשׁ ר״י (הוי״ד בראש״ש שם פט״ז סי׳ ט) אֶלָּא כְּפָרוּשִׁים אֲחֵרִים שֶׁהוּבָא לְעֵיל בְּטוּר בְּסִימָן רע״ז, עַיֵּן שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה נר שמנה), וְהַגְּרַ״א פֵּרֵשׁ דְּטַעַם הַיֵּשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר דְּסִבְירָא לֵיהּ כְּפָסֵק הָעָרוּךְ (ערך סבר וערך פסק) דְּפְסִיק רֵישָׁא דְּלֵא נִיחָא לֵיהּ מַתִּיר לְכַתְּחִלָּה, וַאֲפִלּוּ לְפָרוּשׁ זֶה גַּם כֵּן אֵין

ב טוֹר לְפִי פֵּרוּשׁ ר״י (הור״ד בראש״ש שבת פט״ז סי׳ ט). *) (וְהוּא הַדִּין בַּדֶּלֶת עַצְמוֹ מִצַּד חוּץ, וְהַאי דְּנָקֵט אֲחוֹרֵי הַדֶּלֶת מִשּׁוּם שֶׁמַּעֲשֶׂה רַבִּי שִׁמְעוֹאל שֶׁהֵבִיא הָרַ״ם (ד״ם בתשובה סי׳ מה) דָּף הָיָה). **ג** שָׁם (בטור) בְּשֵׁם רַ״מ מֵרוֹטֶנְבּוּרְג (שם) בְּשֵׁם רַבּוֹ ה״ר שְׁמוּאֵל.

א טוֹר בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי.

ב תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן סִימָן ס׳.

א כְּרֵב הוּנָא וְרַב שֵׁשֶׁת שַׁבָּת כ״ד (ע״א).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

קמח: הִלְכוֹת חֲנֻכָּה סִימָן תרפב תרפג תרפד

ב הרי״ף (שם יא.) והרא״ש (שם פ״ב סי׳ טו) מַהָא דְּתָנֵי רַבִּי אוֹשַׁעְיָא שָׁם, וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם (ד״ה דתנו) וּבְשֵׁם תּוֹסָפְתָּא דִּבְרָכוֹת (פ״ג הי״ד), וְכֵן כָּתַב הַטּוּר בְּשִׁמְּם. ג טור. ד מַסֶּכֶת הַגְּמָרָא שָׁם (ע״ב). ה טור בְּשֵׁם יֵשׁ אוֹמְרִים וְאָבִיו הָרֹא״ש, דְּלֹא יִשְׁאַל אָדָם צָרְכֵיהֶן לֹא בְּשֶׁלֹּשׁ רִאשׁוֹנוֹת וְלֹא בְּשֶׁלֹּשׁ אַחֲרוֹנוֹת (ברכות לד.). ו שָׁם בְּשֵׁם יֵשׁ אוֹמְרִים דְּכֵינָן דְּצָרְכָן רַבִּים הוּא שָׁרֵי, וְכֵן כָּתוּב בְּאָרְחוֹת חַיִּים (אות כב) שֶׁכָּךְ הִיא הַנָּסָחָא בְּרֹב הַתְּפִלּוֹת, וְכֵן כָּתוּב בְּנֶפֶשׁ הָרָמְכַ״ם (סדר תפילות כל השנה, מהדו׳ כת״י תימן, נוסח ברכות התפילה) וּבְמַסֶּכֶת סוֹפְרִים (פ״כ ה״ח, ע״י״ש).

א מֵימְרָא דְּרַבִּי יוֹחָנָן מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹצָדָק עֲרָכִין י׳ (ע״א), וְהַשַּׁעַם מִפְּנֵי שֶׁהֵנֵּס נִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, וְעוֹד שֶׁכָּל יוֹם נְשִׂיא שֶׁלּוֹ חִלּוּק מִשֶּׁל חֲבֵרוֹ וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לִגְמֹר הַלֵּל עַל קָרְבְּנוֹתָיו. שֶׁבֵּלֵי הַלֶּקֶט (סי׳ קעד).

א מִשְׁנָה מְגִלָּה (ל״א) [ל׳] (ע״ב), דְּאִיתָא בְּסִפְרֵי קָתָא (רבתי פרשה ו) שֶׁכֹּה״ב בְּכִסְלוֹ נִשְׁלַם מְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן. טור. ב שָׁם בְּשֵׁם יֵשׁ מְקוֹמוֹת. ג שָׁם בְּטוּר. ד שָׁם.

ב וְאִם לֹא אָמַר (ג) אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן רצ״ד סָעִיף ד׳ וְהֵ׳). ג וּמֵיהוּ אִם נִזְכַּר בְּאוֹתָהּ בְּרָכָה, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם, אֲפִלּוּ נִזְכַּר בֵּין אַתָּה לְהַשֵּׁם חוֹזֵר. הַגָּהּ: יֵשׁ אוֹמְרִים כְּשֶׁשָּׁכַח עַל הַנִּסִּים בִּבְרָכַת הַמָּזוֹן, (ו) (ד) כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְהָרַחֲמָן (ה) יֹאמַר הָרַחֲמָן יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת כְּשֵׁם שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ כוּ׳ (כל בו (סי׳ כה)), (וּכְבָר נִתְבָּאֵר סִימָן קפ״ז סָעִיף ד׳): ב ז גַּם בְּמוּסָף שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל רֹאשׁ חֹדֶשׁ (ו) צָרִיךְ לְהַזְכִּיר שֶׁל חֲנֻכָּה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין מוּסָף בַּחֲנֻכָּה: ג (ז) ח אֵין אוֹמְרִים כְּשֵׁם שֶׁעָשִׂיתָ וְכוּ׳, אֶלָּא מְסַיֵּם וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וּגְבוּרוֹת בַּיָּמִים הָהֵם בָּעֵת הַזֹּאת, (ח) ט וְיֵשׁ אוֹמְרִים, שֶׁאוֹמְרִים אוֹתוֹ:

תרפג וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א י כָּל שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה [*] (א) גּוֹמְרִין אֶת הַהַלֵּל. הַגָּהּ: וְכָל שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה (ג) אֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן רְצֵה, וְצִדְקָתְךָ וְצִדְקָתְךָ צֶדֶק, וְלַמְנַצֵּחַ וְצִדּוּק הַדִּין, גַּם בְּעֶרֶב חֲנֻכָּה בְּמִנְחָה, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קל״א (סעיפים ג, ו) (מהרי״ל (מנהגים הל׳ מנוכה והל׳ שמחות) ומנהגים (הל׳ מנוכה ומנהג של כל השנה)):

תרפד סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בַּחֲנֻכָּה. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א [*] יא קוֹרִין בְּקָרְבְּנוֹת (א) הַנְּשִׂיאִים שֶׁבְּפָרָשַׁת נָשֹׂא, שִׁלְשָׁה בְּכָל יוֹם. יב וּמַתְחִילִין בְּבִרְכַּת (ב) כֹּהֲנִים (כמדבר ו כג) (וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמַּתְחִילִין בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה׳ (סס ז ג) (טור), וְכֵן אָנוּ נוֹהֲגִין), יג וְקוֹרֵא אוֹתוֹ (ג) עִם כֹּהֵן וְלֵוִי, וְיִשְׂרָאֵל קוֹרֵא בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן (סס פסוק יג). (וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַכֹּהֵן קוֹרֵא כָּל אוֹתוֹ הַפָּרָשָׁה עַד בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, וְהַלֵּוִי וְהַיִּשְׂרָאֵל קוֹרִין בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן (מנהגים) וְכֵן נוֹהֲגִין). יד בְּיוֹם שֵׁנִי קוֹרֵא כֹּהֵן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי (סס פסוק יח) עַד פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר (סס פסוק כא), וְלֵוִי עַד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי (סס פסוק כד), וְיִשְׂרָאֵל חוֹזֵר וְקוֹרֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, וְעַל דֶּרֶךְ זֶה בְּכָל יוֹם. הַגָּהּ: וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל קוֹרֵא בַּיּוֹם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְהָיָה סָבוּר שֶׁצָּרִיךְ לַחֲזֹר, וְהִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל וְנִזְכַּר שֶׁשָּׁעָה בְּדִין, שֶׁבָּאֱמֶת אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר, יַפְסִיק אֲפִלּוּ בְּאֶמְצַע בְּרָכָה, עַיֵּן שָׁם. (בשלמי חגיגה ס״א) כְּמִי שֶׁשָּׁכַח עַל הַנִּסִּים וְכַיּוֹצֵא שֶׁאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר, וְרוֹצֶה לְהַתְחִיל וּלְהִתְפַּלֵּל, צָרִיךְ לִכְנֹס לְשָׁם נְדָבָה, וְגַם צָרִיךְ שֶׁיְּהֵיהָ מְכַוֵּן בְּעַצְמוֹ שֶׁיּוּכַל לִכְנֹס בְּתִפִּלָּתוֹ מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף, וְאִם יוֹדֵעַ לְחַדֵּשׁ בָּהּ דָּבָר וְלֹא יַעֲרֹד טוֹב לַעֲשׂוֹת כֵּן, עַיֵּן שָׁם. (בנפש על הנסים (סק״א) בְּנֶפֶשׁ עַל הַנִּסִּים, שֶׁיֹּאמַר הָרְשָׁעָה בְּחָטָף, וּבְפִרְי חָדָשׁ כָּתַב לִקְרוֹת בְּחִירִק תַּחַת הָרֵי״ש, וּמַה שֶּׁכָּתַב לְהַעֲבִירָם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ שֶׁיּוֹתֵר נָכוֹן לוֹמַר מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְכֵן כָּתַב אַבּוּדְרָהָם (סדר הדלקת נר חנוכה) שֶׁכֵּן הוּא בְּפֹעַר רַב סְעַדְיָה, וְכֵן כָּתַב מַהֲרַ״ם מְרוּטֶנְבּוּרְג, עַיֵּן שָׁם:

בַּאֵר הֵיטֵב

א (ג) כְּשֶׁמַּגִּיעַ. וְהוּא הַדִּין שֶׁיֹּאמַר כֵּן בִּתְפִלָּה אַחַר גְּמַר הַתְּפִלָּה דֶּרֶךְ בַּקָּשָׁה. יֵשׁ לוֹמַר הָרְשָׁעָה בְּחָטָף. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כל שמונת). לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתָךְ וּלְהַעֲבִירָם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, בְּלֹא מֵמִי״ן. שֶׁלִּטֵּי גִּבּוֹרִים (עַל) מְרַדְכַי (שבת פ״ב סי׳ תנה אות ג), וְכֵן כָּתַב בִּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט). בְּזַמַּן בְּלֹא וָא״ו. ט״ז (סק״ד), דְּלֹא כַּלְבּוֹ״ש (ס״ב) שֶׁכָּתַב לוֹמַר וּבִזְמַן הַזֶּה בְּוָא״ו, עַיֵּן שָׁם. וְיֵשׁ לוֹמַר שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וְכוּ׳. מָגֵן אַבְרָהָם (ריש הסי׳):

א (ג) אֵין אוֹמְרִים. כָּתַב הַכָּל בּוֹ (סוף סי׳ מד), אֵין אוֹמְרִים שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף לְפִי שֶׁהֵם כְּעֵין יוֹם טוֹב, מַאֲחַר שֶׁאוֹמְרִים בּוֹ הַלֵּל:

א [בשו״ע] גּוֹמְרִין אֶת הַהַלֵּ״ל כו׳. וְהַפְּרִי חָדָשׁ כָּתַב שֶׁאֵין לוֹמַר הַלֵּל בְּבֵית הָאֵבֶל, וּבְאֵלִיָּה רַבָּה סִימָן קל״א (סק״ט) כָּתְבוּ שֶׁאוֹמְרִים, וְכֵן כָּתַב בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה כָּאן (סק״א) דְּפָשׁוּט שֶׁיֹּאמְרוּ בַּחֲנֻכָּה הַלֵּל בְּבֵית הָאֵבֶל, וְהַמְּגֵן אַבְרָהָם סִימָן (קל״ה) [קל״א] (סק״י) כָּתַב שֶׁבַּחֲנֻכָּה טוֹב שֶׁיִּקְרָא כָּל אֶחָד בְּבֵיתוֹ, וְהֶבִיאוֹ בָּאֵר הֵיטֵב שָׁם (סק״י), עַיֵּן שָׁם: א [בשו״ע] קוֹרִין בְּקָרְבְּנוֹת כו׳. עַיֵּן בְּדִינִים אֵלּוּ וּבְדִין טָעוּת בְּקִרְיאָה בְּסֵפֶר שַׁעַר אֶפְרַיִם שַׁעַר ח׳ (סדר קריאת חנוכה) וְתִמְצָא הַכֹּל מְבֹאָר הֵיטֵב:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מַזְכִּירִין שֶׁל חֲנֻכָּה וּפוּרִים: (ג) אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. דְּלָאו דְּאוֹרַיְתָא נִינְהוּ, וְקָאֵי אַתְּפִלָּה וְאִבְּרַכַת הַמָּזוֹן. וְאֵין חִלּוּק בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן בֵּין בְּחֹל וּבֵין בְּשַׁבָּת חֲנֻכָּה אַף דְּמֵכְרָח לֶאֱכל מִצַּד שֶׁהוּא שַׁבָּת, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ חוֹזֵר בִּשְׁבִיל עַל הַנִּסִּים דַּחֲנֻכָּה [פְּרִי מְגַדִּים (משז״ז סק״ד)]. וְעַיֵּן בְּסִימָן קפ״ח בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סוֹף סָעִיף קָטָן ל״ג: (ד) כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְהָרַחֲמָן וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין שֶׁיֹּאמַר כֵּן בַּתְּפִלָּה אַחַר גְּמַר הַתְּפִלָּה דֶּרֶךְ בַּקָּשָׁה כְּמוֹ הַתְּפִלָּה [לְבוּשׁ], וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁבַּחֲנֻכָּה (סק״ב): (ה) יֹאמַר הָרַחֲמָן. וְכֵן בְּפוּרִים [לְבוּשׁ], וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ (סק״ב): (ו) יֹאמַר זֶה אַחַר הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ וְכוּ׳, מְשׁוּם דְּתָדִיר קָדֵם: ב (ו) צָרִיךְ לְהַזְכִּיר. דְּיוֹם הוּא שֶׁנִּתְחַיֵּב בְּאַרְבָּעָה תְּפִלּוֹת. וְאִם לֹא אָמְרוּ (ה) אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ: ג (ז) אֵין אוֹמְרִים כְּשֵׁם שֶׁעָשִׂיתָ. יֵשׁ אוֹמְרִים מְשׁוּם דְּלֹא יִשְׁאַל אָדָם צָרְכָיו בְּשֶׁלֹּשׁ רִאשׁוֹנוֹת וְאַחֲרוֹנוֹת, וְטָעוּת הוּא דִּבְשִׁבְיל הַצִּבּוּר שָׁרֵי. אֶלָּא עִקַּר הַטַּעַם דְּכָל דָּבָר דְּהָוֵי לְהַבָּא תִּקְנוּ בְּלְהַבָּא, וּבְדָבָר דְּהוֹוָה הָוֵי לְשֶׁעָבַר, וְעִקַּר עַל הַנִּסִּים הָוֵי כְּלְשֶׁעָבַר [בַּיִת יוֹסֵף (ד״ה יש שאין)]: (ח) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאוֹמְרִים אוֹתוֹ. כָּתַב בֵּית יוֹסֵף (שם), וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד. בְּעַל הַנִּסִּים יֵשׁ לוֹמַר לְהַשְׁכִּיחָם בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל חֲנֻכָּה פָּרָשַׁת נָשִׂיא שְׁלִישִׁי וְכֵיוֹצֵא, (ג) עָלְתָה לָהֶם,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) יד אֶפְרַיִם: ב (ה) טַ״ז (סק״ד) וּפְרִי מְגַדִּים: א (ו) לְבוּשׁ: (ג) פְּרִי מְגַדִּים (משז״ז סק״א): (ג) חַיֵּי אָדָם (כלל קנד סעיף מ): א (ו) פְּרִי חָדָשׁ: (ג) לְבוּשׁ: (ג) בְּרֵכִי יוֹסֵף (סק״ה):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (סי׳ קלא ס״ה) כתב אבל בחנוכה שההלל הוא חובה מתקנת חכמים קורים גם בבית האבל, שגם האבל חייב בו.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah